

U S T A W A

z dnia 17 października 2003 r.

o wykonywaniu prac podwodnych

Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2017 r.
poz. 1970, z 2018
r. poz. 2245, z
2019 r. poz. 730.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa warunki wykonywania prac podwodnych oraz zasady i tryb nabywania uprawnień do ich wykonywania.

2. Ustawę stosuje się również w wyłącznej strefie ekonomicznej wchodzącej w skład obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej, zwanych dalej „obszaramiorskimi”.

3. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) jednostek organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej i ministra właściwego do spraw wewnętrznych, z zastrzeżeniem art. 8 ust. 6 i 7, art. 23 ust. 3–7 i art. 28;
- 2) pletwonurkowania w celach sportowych i rekreacyjnych;
- 3) pletwonurkowania w celach badawczych organizowanego przez uczelnie i instytuty badawcze.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) baza prac podwodnych – miejsce zainstalowania urządzeń technicznych i wyposażenia umożliwiających bezpieczne przygotowanie i przeprowadzenie prac podwodnych oraz czynności po ich zakończeniu;
- 2) czynnik oddechowy – stosowane do oddychania sprężone powietrze atmosferyczne, tlen lub mieszaninę oddechową;
- 3) dekompresja – kontrolowany proces obniżania ciśnienia oddziałującego na organizm nurka, prowadzony zgodnie z procedurą prac podwodnych;
- 4) długotrwałe prace podwodne – prace podwodne, których czas trwania przekracza 8 godzin, polegające na jednorazowym, ciągłym pozostawianiu nurka pod wpływem podwyższonego ciśnienia w czasie wykonywania prac pod

powierzchnią wody i w czasie przebywania na powierzchni w komorze hiperbarycznej;

- 5) dzwon nurkowy – zbiornik ciśnieniowy, którego konstrukcja i wyposażenie pozwalają na transportowanie nurków pod powierzchnię wody;
- 6) głębinowe prace podwodne – prace prowadzone pod powierzchnią wody na głębokości większej niż 50 m;
- 7) komora dekompresyjna – zbiornik ciśnieniowy o konstrukcji i wyposażeniu umożliwiających prowadzenie pod opieką lekarza kompresji i dekompresji nurków;
- 8) komora hiperbaryczna – zbiornik ciśnieniowy o konstrukcji i wyposażeniu umożliwiających przebywanie w nim nurków w warunkach sztucznie wytworzonego podwyższonego ciśnienia atmosferycznego w czasie prowadzenia długotrwałych lub głębinowych prac podwodnych albo w celu przeprowadzania dekompresji;
- 9) kompresja – kontrolowany proces wzrostu ciśnienia oddziałującego na organizm nurka, prowadzony zgodnie z procedurą prac podwodnych;
- 10) nurek – osobę wykonującą prace pod powierzchnią wody w sprzęcie nurkowym albo pozostającą w warunkach sztucznie wytworzonego podwyższonego ciśnienia atmosferycznego;
- 11) obiekt zanurzalny – dzwon nurkowy, pojazd podwodny, batyskaf lub inne urządzenie przeznaczone do przebywania w nim osób w czasie wykonywania prac podwodnych;
- 12) organizator prac podwodnych – osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, świadczącą usługi w zakresie prac podwodnych oraz organizującą te prace;
- 13) prace podwodne – czynności wykonywane przez osoby pozostające pod powierzchnią wody w sprzęcie nurkowym lub w warunkach sztucznie wytworzonego podwyższonego ciśnienia atmosferycznego, a także czynności wykonywane na powierzchni przez osoby organizujące te prace oraz obsługujące urządzenia bazy prac podwodnych;
- 14) prace podwodne na małych głębokościach – prace prowadzone pod powierzchnią wody na głębokości do 20 m;

- 15) prace podwodne na średnich głębokościach – prace prowadzone pod powierzchnią wody na głębokości od 20 m do 50 m;
- 16) prace podwodne wykonywane w trudnych warunkach – czynności wykonywane pod powierzchnią wody w nocy, w czasie opadów atmosferycznych, przy temperaturze powietrza lub wody niższej niż 4°C, przy temperaturze powietrza wyższej niż 25°C, temperaturze wody wyższej niż 35°C, gdy widzialność w toni wodnej jest mniejsza niż 1 m, przy prędkości prądu wody większej niż 0,5 m/s i w akwenach górskich położonych powyżej 300 m nad poziomem morza;
- 17) procedura prac podwodnych – sposób postępowania przy wykonywaniu prac podwodnych, określający kolejność wykonywanych czynności, rodzaj sprzętu nurkowego, głębokość zanurzania, rodzaj i czas dekompresji, dopuszczalny czas pracy i przebywania w warunkach podwyższonego ciśnienia, długość przerw pomiędzy kolejnymi zanurzeniami, zasady asekuracji, łączności i postępowania w przypadku awarii lub wystąpienia objawów choroby dekompresyjnej;
- 18) sprzęt nurkowy – wyposażenie i urządzenia techniczne nakładane bezpośrednio na ciało nurka, składające się z aparatu oddechowego lub innego urządzenia doprowadzającego czynnik oddechowy, skafandra, środków ochrony głowy, odzieży ocieplonej i ochronnej, butów lub płetw, kompensatorów pływalności, pasów nośnych, stelaża, liny sygnałowej, noża, narzędzi oraz wyposażenia dodatkowego;
- 19) szczególnie niebezpieczne prace podwodne – czynności wykonywane pod powierzchnią wody z zastosowaniem materiałów wybuchowych lub pirotechnicznych, przy skażeniu substancjami niebezpiecznymi lub stwarzającymi zagrożenie albo ich mieszaninami niebezpiecznymi lub stwarzającymi zagrożenie, przy cięciu i spawaniu metali, przy użyciu urządzeń hydraulicznych i pneumatycznych, przy poszukiwaniu, przenoszeniu i rozbrajaniu min lub amunicji, a także przy prowadzeniu prób nowego sprzętu nurkowego lub sprawdzaniu nowych technologii prac podwodnych.

Rozdział 2

Warunki wykonywania prac podwodnych

Art. 3. Wykonywanie prac podwodnych powierza się osobom posiadającym wymagane uprawnienia zawodowe i odpowiedni stan zdrowia.

Art. 4. 1. Prace podwodne można organizować, jeżeli posiada się certyfikat potwierdzający spełnianie wymagań systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy, wydany przez jednostkę certyfikującą, zgodnie z przepisami o certyfikacji.

2. System zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy obejmuje w szczególności procedury prac podwodnych, nadzór nad stanem technicznym sprzętu nurkowego i bazy prac podwodnych oraz uprawnienia osób wykonujących prace podwodne.

Art. 5. Ustawienie bazy prac podwodnych nie może stwarzać zagrożeń dla żeglugi lub środowiska.

Art. 6. 1. Wykonywanie prac podwodnych na obszarach morskich i śródlądowych drogach wodnych wymaga uzyskania zezwolenia właściwego miejscowo dyrektora urzędu morskiego albo dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej, wydanego w drodze decyzji administracyjnej, na wniosek organizatora prac podwodnych.

2. Właściwy miejscowo dyrektor urzędu morskiego albo dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej, na wniosek organizatora prac podwodnych, może wydać zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, upoważniające do wielokrotnego wykonywania prac podwodnych na małych głębokościach z terminem ważności do 6 miesięcy.

3. Za wydanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, pobiera się opłatę w wysokości określonej w załączniku; opłata stanowi dochód budżetu państwa.

4. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1 i 2, dołącza się kopię certyfikatu, o którym mowa w art. 4 ust. 1.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw żeglugi śródlądowej określi, w drodze rozporządzenia, wzory wniosków i zezwolenia, o których mowa w ust. 1 i 2, z uwzględnieniem rodzaju wykonywanych prac podwodnych, miejsca i terminu ich prowadzenia, a także sposobu ich oznakowania.

6. Przed wydaniem zezwolenia organ, o którym mowa w ust. 1, może przeprowadzić kontrolę ważności dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień zawodowych przez osoby wykonujące prace podwodne, stanu technicznego sprzętu nurkowego oraz wyposażenia bazy prac podwodnych.

Art. 6a. 1. W przypadku niecierpiącym zwłoki dyrektor urzędu morskiego albo dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej, realizując zadania, o których mowa w art. 6 ust. 1 i 2, wykonuje obowiązek, o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.¹⁾), zwanego dalej „rozporządzeniem 2016/679”, przez udostępnienie informacji, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia 2016/679, w Biuletynie Informacji Publicznej na swojej stronie podmiotowej, na swojej stronie internetowej oraz w widocznym miejscu w siedzibie urzędu.

2. Wystąpienie przez osobę, której dane dotyczą, z żądaniem, o którym mowa w art. 18 ust. 1 rozporządzenia 2016/679, nie wstrzymuje ani nie ogranicza wykonywania przez dyrektora urzędu morskiego albo dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej zadań określonych w art. 6 ust. 1 i 2.

Art. 7. 1. Uzyskanie zezwolenia, o którym mowa w art. 6 ust. 1, nie jest wymagane w przypadku usuwania zagrożenia dla życia ludzkiego, konieczności zapewnienia bezpieczeństwa żeglugi albo zapobieżenia zanieczyszczeniu środowiska.

2. O podjęciu prac podwodnych mających na celu usuwanie zagrożenia dla życia ludzkiego, zapewnienie bezpieczeństwa żeglugi albo zapobieżenie zanieczyszczeniu środowiska organizator prac podwodnych bezzwłocznie powiadamia właściwego miejscowo dyrektora urzędu morskiego albo dyrektora urzędu żeglugi śródlądowej.

Rozdział 3

Bezpieczeństwo wykonywania prac podwodnych

Art. 8. 1. Organizator prac podwodnych jest odpowiedzialny za stan bezpieczeństwa i higieny pracy przy wykonywaniu prac podwodnych, a także jest obowiązany wyznaczyć kierownika prac podwodnych. Pracami podwodnymi kieruje kierownik prac podwodnych.

2. Kierownik prac podwodnych jest obowiązany:

¹⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2.

- 1) przeprowadzić ocenę ryzyka zawodowego w miejscu zamierzonego wykonywania prac podwodnych oraz poinformować osoby wykonujące prace podwodne o ryzyku zawodowym i zastosowanych środkach zmniejszających ryzyko;
- 2) opracować i stosować bezpieczne procedury prac podwodnych;
- 3) stosować sprzęt nurkowy i wyposażenie bazy prac podwodnych odpowiednie do rodzaju wykonywanych prac;
- 4) skierować do pracy pod powierzchnią wody nurka o wymaganych uprawnieniach zawodowych i zapewnić jego asekurację przez drugiego nurka będącego w gotowości do udzielenia w każdej chwili niezbędnej pomocy;
- 5) zapewnić utrzymywanie w stanie sprawności technicznej sprzętu nurkowego, urządzeń technicznych i wyposażenia bazy prac podwodnych, w tym zapewnić stałą obsługę przez operatora systemów nurkowych urządzeń doprowadzających czynnik oddechowy, jeżeli jest to konieczne ze względu na rodzaj zastosowanego sprzętu nurkowego;
- 6) prowadzić dziennik prac podwodnych;
- 7) dokonywać w książeczce nurka zapisów o czasie przebywania pod powierzchnią wody lub w warunkach sztucznie wytworzonego podwyższonego ciśnienia atmosferycznego;
- 8) zapewnić nurkowi opiekę medyczną, a w przypadku wystąpienia nagłej dekompresji zapewnić bezzwłoczne przetransportowanie nurka do miejsca, gdzie będzie można udzielić mu specjalistycznej pomocy medycznej;
- 9) przygotowywać i prowadzić prace podwodne zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

3. Dziennik prac podwodnych, o którym mowa w ust. 2 pkt 6, wydaje, na wniosek organizatora prac podwodnych, i rejestruje jego wydanie właściwy miejscowo dyrektor urzędu morskiego albo dyrektor urzędu żeglugi śródlądowej.

4. Za wydanie dziennika prac podwodnych pobiera się opłatę w wysokości określonej w załączniku; opłata stanowi dochód budżetu państwa.

5. Osoba wykonująca prace podwodne jest obowiązana do wykonywania powierzonych jej czynności w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz dostosowania się do wydawanych w tym zakresie poleceń i wskazówek.

6. Minister Obrony Narodowej, mając na względzie specyfikę prac podwodnych wykonywanych na rzecz obronności, określi, w drodze rozporządzenia, warunki bezpieczeństwa wykonywania prac podwodnych w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej.

7. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, mając na względzie specyfikę prac podwodnych wykonywanych na rzecz bezpieczeństwa i porządku publicznego, określi, w drodze rozporządzenia, warunki bezpieczeństwa wykonywania prac podwodnych, w tym działań ratowniczych, szkoleń i ćwiczeń, w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Art. 9. 1. Obiekt zanurzalny może być używany, jeżeli odpowiada wymaganiom bezpieczeństwa w zakresie:

- 1) budowy jego stałych urządzeń i wyposażenia;
- 2) warunków sanitarnych oraz bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 3) liczby i uprawnień zawodowych osób, które mogą w nim jednocześnie przebywać.

2. Obiekt zanurzalny i jego stałe urządzenia podlegają nadzorowi technicznemu instytucji klasyfikacyjnej w zakresie budowy, przebudowy, modernizacji i remontów.

3. Spełnienie wymagań, o których mowa w ust. 1 pkt 1, stwierdza instytucja klasyfikacyjna w dokumencie klasyfikacyjnym, po dokonaniu przeglądu.

4. Dokumentacja projektowa obiektu zanurzalnego wymaga uzgodnienia z właściwym państwowym wojewódzkim inspektorem sanitarnym.

5. Spełnienie przez obiekt zanurzalny wymagań w zakresie warunków higienicznych i sanitarnych stwierdza, w drodze decyzji, właściwy państwowy wojewódzki inspektor sanitarny.

Art. 10. 1. Obiekt zanurzalny podlega obowiązkowi zgłoszenia do Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni w celu wydania przez niego certyfikatu bezpieczeństwa konstrukcji i wyposażenia obiektu zanurzalnego.

2. Certyfikat, o którym mowa w ust. 1, określa dopuszczalną głębokość zanurzenia obiektu zanurzalnego oraz liczbę i uprawnienia zawodowe osób, które mogą w nim jednocześnie przebywać.

3. Certyfikat, o którym mowa w ust. 1, traci ważność po upływie 12 miesięcy od dnia wystawienia, a przedłużenie jego ważności następuje na wniosek organizatora prac podwodnych.

4. Do wniosku o wydanie certyfikatu, o którym mowa w ust. 1, załącza się:

- 1) dokument klasyfikacyjny wydany przez instytucję klasyfikacyjną;
- 2) opinię właściwego państwowego inspektora pracy o dopuszczeniu obiektu zanurzalnego do eksploatacji pod względem wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy;
- 3) decyzję państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego o dopuszczeniu obiektu zanurzalnego do eksploatacji pod względem wymagań higienicznych i sanitarnych.

5. Za wydanie lub przedłużenie ważności certyfikatu, o którym mowa w ust. 1, pobiera się opłatę w wysokości określonej w załączniku; opłata stanowi dochód budżetu państwa.

6. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, kierując się koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony życia oraz zdrowia osób przebywających w obiekcie zanurzalnym, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania w zakresie budowy obiektów zanurzalnych, ich stałych urządzeń i wyposażenia albo uzna za obowiązujące w tym zakresie wymagania określone w przepisach technicznych instytucji klasyfikacyjnej;
- 2) wzór certyfikatu, o którym mowa w ust. 1.

Art. 11. 1. Prace podwodne może wykonywać nurek posiadający aktualne orzeczenie lekarza o braku przeciwwskazań do wykonywania prac podwodnych.

2. Nurek podlega okresowym badaniom lekarskim, przeprowadzanym nie rzadziej niż raz na 12 miesięcy.

3. Głębinowe i długotrwałe prace podwodne prowadzi się pod nadzorem lekarza.

4. Po każdym przypadku wystąpienia objawów choroby dekompresyjnej kieruje się nurka na kontrolne badanie lekarskie w celu potwierdzenia braku przeciwwskazań do wykonywania prac podwodnych.

5. Koszty nadzoru medycznego, o którym mowa w ust. 3 i 4, ponosi organizator prac podwodnych; koszty badań lekarskich, o których mowa w ust. 1 i 2, ponosi organizator prac podwodnych, jeżeli zatrudnia nurka na podstawie umowy o pracę.

6. Minister właściwy do spraw zdrowia, zgodnie z aktualnym stanem wiedzy w tej dziedzinie, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) warunki zdrowotne, jakim powinien odpowiadać nurek;
- 2) tryb orzekania o braku przeciwwskazań do wykonywania prac podwodnych i przeprowadzania okresowych badań lekarskich;
- 3) sposób sprawowania nadzoru medycznego nad pracami podwodnymi;
- 4) procedury dekompresji i kompresji;
- 5) wykaz minimalnego wyposażenia medycznego bazy prac podwodnych;
- 6) wymagania kwalifikacyjne dla lekarzy, o których mowa w ust. 1 i 3, oraz wzory i tryb wydawania dokumentów potwierdzających kwalifikacje medyczne.

Art. 12. 1. Czas pozostawiania nurka pod powierzchnią wody przy wykonywaniu prac podwodnych na małych i średnich głębokościach nie może jednorazowo przekroczyć 3 godzin, z zastrzeżeniem ust. 2–4.

2. W przypadku wykonywania prac podwodnych, o których mowa w ust. 1, przy temperaturze wody lub powietrza niższej niż 4°C, czas pozostawiania nurka pod powierzchnią wody nie może przekroczyć jednorazowo 2 godzin.

3. Czas pozostawiania nurka pod powierzchnią wody, o którym mowa w ust. 1 i 2, może zostać przedłużony do 6 godzin, pod warunkiem zastosowania systemu ogrzewania skafandra i czynnika oddechowego.

4. W przypadku wykonywania prac podwodnych, o których mowa w ust. 1, przy temperaturze wody wyższej niż 18°C, czas pozostawiania nurka pod powierzchnią wody nie może przekroczyć jednorazowo 6 godzin.

5. Łączny czas pozostawiania nurka pod powierzchnią wody przy kilkukrotnych zanurzeniach w ciągu doby nie może przekroczyć 6 godzin.

6. Po każdym wynurzeniu na powierzchnię, podczas którego stosowano procedurę dekompresji, zapewnia się nurkowi co najmniej 2-godzinną przerwę.

7. W przerwach pomiędzy kolejnymi, następującymi bezpośrednio po sobie zanurzeniami, o których mowa w ust. 6, nurek nie może pełnić funkcji nurka asekurującego.

Art. 13. 1. Skierowanie nurka do wykonywania głębinowych prac podwodnych następuje tylko raz na dobę, a kolejne skierowanie do tych prac jest dopuszczalne po 24-godzinnej przerwie.

2. Czas pozostawiania nurka pod powierzchnią wody przy wykonywaniu głębinowych prac podwodnych nie może przekroczyć 1,5 godziny, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Czas pozostawiania nurka pod powierzchnią wody, o którym mowa w ust. 2, może zostać przedłużony do 4 godzin, pod warunkiem zastosowania systemu ogrzewania skafandra, czynnika oddechowego i dzwonu nurkowego.

Art. 14. 1. Czas pracy nurka w trakcie wykonywania długotrwałych prac podwodnych nie może przekroczyć 8 godzin na dobę.

2. Jednorazowy czas ciągłego pozostawiania nurka w warunkach podwyższonego ciśnienia przy wykonywaniu długotrwałych prac podwodnych nie może przekroczyć 672 godzin.

3. Skierowanie nurka do ponownego wykonywania długotrwałych prac podwodnych jest dopuszczalne po przerwie równej okresowi pozostawiania pod wpływem podwyższonego ciśnienia w czasie wykonywania poprzednich długotrwałych prac podwodnych.

Art. 15. 1. Jeżeli łączny czas pozostawiania pod powierzchnią wody i w warunkach sztucznie wytworzonego podwyższonego ciśnienia atmosferycznego przekracza w roku kalendarzowym 275 godzin, nurek zatrudniony na podstawie umowy o pracę nabywa w danym roku prawo do dodatkowego, płatnego urlopu wypoczynkowego w wymiarze jednego dnia urlopu za każde dodatkowe 24 godziny przebywania w tych warunkach.

2. Wymiar dodatkowego urlopu, o którym mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 14 dni w roku.

Art. 16. Do czasów, o których mowa w art. 12–15, wlicza się czas dekompresji określony w procedurze prac podwodnych.

Art. 17. Nurek zatrudniony na podstawie umowy o pracę otrzymuje dodatek w wysokości 50% wynagrodzenia za każdą godzinę pracy:

- 1) przy wykonywaniu prac podwodnych w trudnych warunkach;
- 2) przy wykonywaniu szczególnie niebezpiecznych prac podwodnych.

Art. 18. W czasie wykonywania prac pod powierzchnią wody organizator prac podwodnych zapewnia nurkowi bezpłatne wyżywienie, o wartości kalorycznej nie mniejszej niż 2500 kcal dziennie.

Rozdział 4

Zawody związane z wykonywaniem prac podwodnych

Art. 19. 1. Ustala się następujące zawody związane z wykonywaniem prac podwodnych:

- 1) nurek;
- 2) kierownik prac podwodnych;
- 3) operator systemów nurkowych do prowadzenia głębinowych i długotrwałych prac podwodnych.

2. Dla nurka ustala się następujące dyplomy:

- 1) nurka III klasy uprawniający do wykonywania prac podwodnych na małych głębokościach;
- 2) nurka II klasy uprawniający do wykonywania prac podwodnych na średnich i małych głębokościach;
- 3) nurka I klasy uprawniający do wykonywania głębinowych prac podwodnych oraz prac podwodnych na średnich i małych głębokościach;
- 4) nurka saturowanego uprawniający do wykonywania bez ograniczeń wszystkich rodzajów prac podwodnych.

3. Dla kierownika prac podwodnych ustala się następujące dyplomy:

- 1) kierownika prac podwodnych III klasy uprawniający do kierowania pracami podwodnymi na małych głębokościach;
- 2) kierownika prac podwodnych II klasy uprawniający do kierowania pracami podwodnymi na średnich i małych głębokościach;
- 3) kierownika prac podwodnych I klasy uprawniający do kierowania bez ograniczeń wszystkimi rodzajami prac podwodnych.

4. Dla operatora systemów nurkowych ustala się świadectwo operatora systemów nurkowych uprawniające do obsługi zainstalowanych w bazie prac podwodnych urządzeń i wyposażenia technicznego wymaganego do prowadzenia głębinowych i długotrwałych prac podwodnych.

Art. 20. 1. Warunkiem uzyskania dyplomów, o których mowa w art. 19 ust. 2 i 3, oraz świadectwa, o którym mowa w art. 19 ust. 4, jest złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu teoretycznego z zakresu wymaganej wiedzy oraz spełnienie przesłanek określonych odpowiednio w ust. 3–10.

2. Dla uzyskania dyplomów, o których mowa w art. 19 ust. 2 pkt 1 i art. 19 ust. 3 pkt 1, dodatkowo wymagane jest złożenie z wynikiem pozytywnym egzaminu praktycznego z wymaganej wiedzy i umiejętności.

3. Dyplom nurka III klasy może otrzymać osoba, która:

- 1) ukończyła 18 lat;
- 2) posiada zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla nurka III klasy.

4. Dyplom nurka II klasy może otrzymać osoba, która posiada:

- 1) dyplom nurka III klasy;
- 2) co najmniej dwuletnią praktykę zawodową w charakterze nurka III klasy;
- 3) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla nurka II klasy.

5. Dyplom nurka I klasy może otrzymać osoba, która posiada:

- 1) dyplom nurka II klasy;
- 2) co najmniej dwuletnią praktykę zawodową w charakterze nurka II klasy;
- 3) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla nurka I klasy.

6. Dyplom nurka saturowanego może otrzymać osoba, która posiada:

- 1) dyplom nurka I klasy;
- 2) co najmniej roczną praktykę zawodową w charakterze nurka I klasy;
- 3) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla nurka saturowanego.

7. Dyplom kierownika prac podwodnych III klasy może otrzymać osoba, która posiada:

- 1) wykształcenie średnie lub średnie branżowe;
- 2) dyplom nurka III klasy;
- 3) co najmniej dwuletnią praktykę zawodową w charakterze nurka III klasy;
- 4) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla kierownika prac podwodnych III klasy.

8. Dyplom kierownika prac podwodnych II klasy może otrzymać osoba, która posiada:

- 1) *[wykształcenie średnie]* <**wykształcenie średnie lub średnie branżowe**>;
- 2) dyplom nurka II klasy i co najmniej roczną praktykę zawodową w charakterze nurka II klasy lub dyplom kierownika prac podwodnych III klasy i co najmniej trzyletnią praktykę zawodową w charakterze kierownika prac podwodnych III klasy;
- 3) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla kierownika prac podwodnych II klasy.

9. Dyplom kierownika prac podwodnych I klasy może otrzymać osoba, która posiada:

- 1) dyplom nurka II klasy;
- 2) dyplom kierownika prac podwodnych II klasy;
- 3) co najmniej trzyletnią praktykę zawodową w charakterze kierownika prac podwodnych II klasy;
- 4) zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla kierownika prac podwodnych I klasy.

10. Świadcstwo operatora systemów nurkowych może otrzymać osoba posiadająca zaświadczenie o ukończeniu szkolenia dla operatora systemów nurkowych.

Art. 21. 1. Praktykę nurka w zakresie wykonywania prac podwodnych wpisuje się do książeczki nurka z uwzględnieniem informacji, o których mowa w art. 8 ust. 2 pkt 7.

2. Za okres rocznej praktyki zawodowej nurka uznaje się okres co najmniej 100 godzin łącznego przebywania nurka pod powierzchnią wody i w warunkach sztucznie wytworzonego podwyższonego ciśnienia atmosferycznego.

3. Dokumentem potwierdzającym praktykę zawodową w charakterze kierownika prac podwodnych III klasy lub II klasy jest świadectwo pracy lub pisemne zaświadczenie organizatora prac podwodnych.

4. Za okres rocznej praktyki zawodowej kierownika prac podwodnych uznaje się okres co najmniej 150 godzin kierowania pracami podwodnymi.

Art. 22. 1. Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni, na wniosek zainteresowanej osoby, wydaje odpowiedni dyplom, świadectwo i książeczkę nurka.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, załącza się zaświadczenie ośrodka szkoleniowego o ukończeniu wymaganego szkolenia oraz dokument potwierdzający praktykę w zakresie wykonywania prac podwodnych.

3. Dyplomy nurka III, II i I klasy oraz nurka satutowanego zachowują ważność przez okres 5 lat od dnia ich wydania.

4. Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni, na wniosek zainteresowanej osoby, przedłuża ważność dyplomu, o którym mowa w ust. 3, pod warunkiem udokumentowania okresu co najmniej 250-godzinnej praktyki w zakresie wykonywania prac podwodnych, uzyskanej w okresie 5 lat od dnia wydania dyplomu.

5. Do wniosku o wydanie dyplomu nurka albo o przedłużenie jego ważności załącza się kopię aktualnego orzeczenia, o którym mowa w art. 11 ust. 1.

5a. W przypadku utraty ważności dyplomu możliwe jest jego odnowienie pod warunkiem ukończenia szkolenia uzupełniającego dotyczącego odnowienia dyplomu oraz posiadania aktualnego orzeczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do wykonywania prac podwodnych.

6. Organ, o którym mowa w ust. 1, prowadzi rejestr wydanych dyplomów, świadectw, książeczek nurka oraz certyfikatów bezpieczeństwa konstrukcji i wyposażenia obiektu zanurzalnego.

7. Za wydanie dokumentów, o których mowa w ust. 1, przedłużenie ważności dyplomów i wydanie duplikatów pobiera się opłaty w wysokości określonej w załączniku; opłaty stanowią dochód budżetu państwa.

8. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, kierując się specyfiką zawodów, o których mowa w art. 19, określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb wydawania dyplomów, świadectw, książeczek nurka, o których mowa w ust. 1, oraz dziennika prac podwodnych, a także wzory tych dokumentów.

Art. 23. 1. Obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, którzy nabyli w tych państwach, poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, kwalifikacje do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 19, uznaje się te kwalifikacje na zasadach określonych w przepisach o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej.

2. (uchylony)

3. Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni, z uwzględnieniem przepisów wydanych na podstawie ust. 6 i 7, na wniosek osoby zainteresowanej posiadającej dokumenty kwalifikacyjne uprawniające do wykonywania prac podwodnych, wydane przez jednostki organizacyjne podległe lub nadzorowane przez Ministra Obrony Narodowej (kwalifikacje wojskowe) albo ministra właściwego do spraw wewnętrznych, wydaje odpowiedni dyplom, książeczkę nurka lub świadectwo potwierdzające uprawnienia do wykonywania zawodu, pod warunkiem udokumentowania okresu co najmniej 250-godzinnej praktyki w zakresie

wykonywania prac podwodnych, uzyskanej w okresie 5 lat od dnia wydania dokumentu.

4. (uchylony)

5. Za uznanie kwalifikacji lub potwierdzenie kwalifikacji do wykonywania zawodów, o których mowa w ust. 1–3, pobiera się opłaty w wysokości określonej w załączniku; opłaty stanowią dochód budżetu państwa.

6. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia, kwalifikacje wojskowe osób uprawnionych do wykonywania prac podwodnych odpowiadające kwalifikacjom do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 19, kierując się zakresem programu szkoleń.

7. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej określi, w drodze rozporządzenia, kwalifikacje osób uprawnionych do wykonywania prac podwodnych, które uzyskały uprawnienia w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, odpowiadające kwalifikacjom do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 19, kierując się zakresem programu szkoleń.

Art. 24. 1. Szkolenia w zakresie wykonywania zawodów, o których mowa w art. 19, prowadzą ośrodki szkoleniowe uznane w drodze decyzji Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni.

2. Decyzję, o której mowa w ust. 1, wydaje się na okres 24 miesięcy, na wniosek ośrodka szkoleniowego, po przeprowadzeniu kontroli i oceny tych szkoleń oraz przedstawieniu certyfikatu, o którym mowa w art. 4 ust. 1.

3. Za przeprowadzenie kontroli i oceny szkoleń prowadzonych przez ośrodek szkoleniowy lub rozszerzenie ich zakresu pobiera się opłatę w wysokości określonej w załączniku.

4. Osobie, która ukończyła szkolenie, ośrodek szkoleniowy wydaje zaświadczenie o ukończeniu szkolenia, o którym mowa w art. 20 ust. 3–10.

Art. 25. 1. Egzaminy, o których mowa w art. 20 ust. 1 i 2, przeprowadza Komisja Kwalifikacyjna dla Nurków, działająca przy Dyrektorze Urzędu Morskiego w Gdyni, zwana dalej „komisją”.

2. Przewodniczącego komisji powołuje na okres 3 lat i odwołuje minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, na wniosek Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni.

3. Zastępcę przewodniczącego, sekretarza i pozostałych członków komisji powołuje, spośród osób posiadających kwalifikacje zawodowe związane z wykonywaniem prac podwodnych, i odwołuje Dyrektor Urzędu Morskiego w Gdyni, na wniosek przewodniczącego komisji.

4. Do zadań komisji należy:

- 1) rozpatrywanie wniosków osób ubiegających się o uzyskanie dyplomów lub świadectw i weryfikowanie załączonych do wniosków dokumentów potwierdzających wykształcenie, praktykę zawodową i ukończenie wymaganych szkoleń;
- 2) przeprowadzanie egzaminów praktycznych i teoretycznych z zakresu wymaganej wiedzy i umiejętności;
- 3) opiniowanie opracowanych przez ośrodki szkoleniowe szczegółowych programów i metod szkolenia w zakresie wykonywania prac podwodnych oraz nadzorowanie przebiegu tych szkoleń;
- 4) nadzorowanie przebiegu szkoleń związanych z wprowadzaniem nowych technologii prac podwodnych, procedur, sprzętu nurkowego i wyposażenia;
- 5) opracowywanie zaleceń z zakresu bezpieczeństwa wykonywania prac podwodnych;
- 6) ustalanie, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, państwowego inspektora pracy lub prokuratora, przyczyn i okoliczności wypadków powstałych przy wykonywaniu prac podwodnych.

Art. 26. Minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, mając na uwadze specyfikę zawodów, o których mowa w art. 19, i uwzględniając aktualny stan wiedzy w tej dziedzinie, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i kryteria uznawania szkoleń prowadzonych przez ośrodek szkoleniowy, cofania uznania oraz przeprowadzania kontroli i oceny tych szkoleń;
- 2) ramowe programy szkoleń i wymagań egzaminacyjnych;
- 3) tryb, sposób i terminy przeprowadzania egzaminów przez komisję;
- 4) (uchylony)

- 5) kryteria, którym powinni odpowiadać kandydaci na przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego, sekretarza i członków komisji.

Art. 27. 1. Za przeprowadzenie egzaminu pobiera się opłaty w wysokości określonej w załączniku.

2. (uchylony)

3. Za przeprowadzenie egzaminu i kontrolę oraz ocenę szkoleń prowadzonych przez ośrodek szkoleniowy członkom komisji oraz obsłudze administracyjnej egzaminu przysługuje wynagrodzenie w wysokości określonej w załączniku oraz zwrot należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą. Do określenia wysokości oraz warunków ustalania należności związanych z podróżą stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666, 2138 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 60 i 962).

Art. 28. 1. Minister Obrony Narodowej, mając na uwadze specyfikę zawodów i prac podwodnych prowadzonych w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej, a także aktualny stan wiedzy w tej dziedzinie, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i kryteria nabywania kwalifikacji wojskowych uprawniających do wykonywania prac podwodnych;
- 2) wzory dokumentów potwierdzających nabycie kwalifikacji, o których mowa w pkt 1, a także innych dokumentów związanych z wykonywaniem prac podwodnych;
- 3) sposób ustalania okoliczności wypadków z udziałem nurków w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej.

2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych, mając na uwadze specyfikę zawodów i prac podwodnych prowadzonych w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, a także aktualny stan wiedzy w tej dziedzinie, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb i kryteria nabywania kwalifikacji uprawniających do wykonywania prac podwodnych;

- 2) wzory dokumentów potwierdzających nabycie kwalifikacji, o których mowa w pkt 1, a także wzory innych dokumentów związanych z wykonywaniem prac podwodnych;
- 3) sposób ustalania okoliczności wypadków z udziałem nurków w jednostkach organizacyjnych podległych lub nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Art. 29. Do postępowania w sprawach uznawania i potwierdzania kwalifikacji, wydawania dyplomów, świadectw, certyfikatów bezpieczeństwa konstrukcji i wyposażenia obiektu zanurzalnego oraz uznawania szkoleń prowadzonych przez ośrodki szkoleniowe, o których mowa w art. 24, stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257).

Rozdział 5

Przepisy karne

Art. 30. 1. Kto:

- 1) organizuje prace podwodne, nie posiadając certyfikatu, o którym mowa w art. 4 ust. 1 i art. 10 ust. 1,
- 2) powierza wykonywanie prac podwodnych osobom nieposiadającym wymaganych uprawnień zawodowych,
- 3) świadczy bez zezwolenia usługi w zakresie prac podwodnych,
- 4) zleca prace podwodne organizatorowi prac podwodnych nieposiadającemu certyfikatu, o którym mowa w art. 4 ust. 1 i w art. 10 ust. 1

– podlega karze grzywny albo karze ograniczenia wolności, albo obu tym karom łącznie.

2. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w ust. 1, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2016 r. poz. 1713, z późn. zm.²⁾).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1948 oraz z 2017 r. poz. 708, 962, 966, 1477 i 1543.

Rozdział 6

Przepisy zmieniające, dostosowujące i końcowe

Art. 31. (pominięty)

Art. 32. Dokumenty potwierdzające uprawnienia do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 19, oraz książeczki nurka wydane przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują ważność do czasu ich wymiany, jednak nie dłużej niż przez okres 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 33. Przepisy art. 4, a także przepisy art. 6 ust. 4, art. 24 ust. 2 i art. 30 ust. 1 pkt 1 w zakresie dotyczącym certyfikatu potwierdzającego spełnianie wymagań systemu zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy stosuje się po upływie 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 34. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia³⁾.

³⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 24 listopada 2003 r.

Załącznik do ustawy
z dnia 17 października
2003 r.

OPŁATY ZA WYDAWANIE DOKUMENTÓW I PRZEPROWADZANIE EGZAMINÓW

1. Opłaty za wydanie dokumentów

1.1. Za certyfikat bezpieczeństwa konstrukcji i wyposażenia obiektu
zanurzalnego 200 j.t.

1.2. Za przedłużenie ważności certyfikatu bezpieczeństwa konstrukcji
i wyposażenia obiektu zanurzalnego 50 j.t.

1.3. Za wydanie duplikatu certyfikatu bezpieczeństwa konstrukcji
i wyposażenia obiektu zanurzalnego 25 j.t.

1.4. Za wydanie zezwolenia na wykonywanie prac podwodnych na obszarach
morskich lub

śródlądowych drogach wodnych

200 j.t.

1.5. Za kontrolę, ocenę i uznanie szkolenia prowadzonego przez ośrodek
szkoleniowy 1350 j.t.

1.6. Za rozszerzenie działalności szkoleniowej ośrodka szkoleniowego
650 j.t.

2. Opłaty za wydanie dyplomów, świadectwa, książeczki nurka

2.1. Dyplom nurka III i II klasy

30 j.t.

2.2. Dyplom nurka I klasy oraz nurka saturowanego

50 j.t.

2.3. Dyplom kierownika prac podwodnych III, II i I klasy

50 j.t.

2.4. Świadectwo operatora systemów nurkowych

30 j.t.

2.5. Uznanie kwalifikacji uzyskanych w państwie członkowskim Unii
Europejskiej, Konfederacji

Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia
o Wolnym Handlu

(EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym

200 j.t.

2.6. (uchylona)

2.7. Za wydanie książeczki nurka

20 j.t.

2.8. Za wydanie dziennika prac podwodnych

10 j.t.

3. Za wydanie duplikatów dokumentów wymienionych w poz. 2.1–2.8 opłatę podwyższa się

o 50% opłaty podstawowej za ten dokument.

4. Za przeprowadzenie egzaminu przed Komisją Kwalifikacyjną dla Nurków

4.1. Na stopień nurka III i nurka II klasy

180 j.t.

4.2. Na stopień nurka I klasy i nurka saturowanego

300 j.t.

4.3. Na stopień kierownika prac podwodnych III, II i I klasy

250 j.t.

4.4. Na stopień operatora systemów nurkowych

150 j.t.

5. Za egzamin poprawkowy pobiera się opłatę w wysokości 50% opłat określonych w poz. 4.1–4.4.

6. Wynagrodzenia członków Komisji Kwalifikacyjnej dla Nurków za przeprowadzenie egzaminu

(od osoby egzaminowanej)

6.1. Przewodniczący Komisji

35 j.t.

6.2. Zastępca Przewodniczącego Komisji

25 j.t.

6.3. Sekretarz Komisji

20 j.t.

6.4. Członek Komisji

22 j.t.

6.5. Obsługa administracyjna egzaminu

7 j.t.

7. Wynagrodzenie Komisji Kwalifikacyjnej dla Nurków za przeprowadzenie kontroli i oceny

ośrodka szkoleniowego

7.1. Przewodniczący Komisji

300 j.t.

7.2. Członek Komisji

250 j.t.

Jednostka taryfowa (j.t.)

Wartość złotową jednostki taryfowej stanowi równowartość 0,2 SDR – Specjalnych Praw Ciągienia (jednostki rozrachunkowej Międzynarodowego Funduszu Walutowego) liczona według średniego kursu walutowego z poprzedniego tygodnia, podanego w tabelach kursowych Narodowego Banku Polskiego, zgodnie z art. 17 ust. 4 pkt 2 i art. 24 ust. 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2017 r. poz. 1373).